

BÖRJA MED VILTSPÅR

Av Karin Lindgren

På vår slingrande väg genom de spännande viltspårsskogarna fram till anlagsprovet har jag och Lassie upplevt både med- och motgångar, som vi gärna delar med oss av.

Syftet med viltspår är att lära hunden spåra ett skadat eller dött klövvilt. Hunden lär sig inte att jaga vilt utan skall tillsammans med dig lära sig att välja bort spår av färskvilt och hålla sig på det viltspår du sagt åt den att arbeta med.

Viltspår har blivit allt populärare även i vår ras, som fick sin första champion 2005. Proven har funnits sedan 1950-talet och du kan gå anlagsprovet när hunden fyllt nio månader.

Jag hade ingen tidigare erfarenhet av att spåra med hund så när Lassie sju månader gammal skulle gå sitt första viltspår tog vi hjälp av en erfaren viltspårare. Eftersom han gillade det skarpt skaffade jag nötblod på mataffären och en skank på hundaffären. Blodet håller man upp i små PET-flaskor till vilka man har en kork med ett litet hål i. När man lägger spåret drar man skanken i ett snöre vid sidan om sig samtidigt som man droppar blod vid vartannat steg. Egentligen skall man bloda vid varje steg de första tio metrarna, men Lassie är redan så het och det triggas honom bara ännu mer så jag brukar ta vartannat steg även där. *Arbetstempot* är ett av momenten som bedöms vid ett prov. De andra är *spårningsförmåga* och *själständighet*. I öppen klass görs även en *skottprövning*. Arbetstempot i ett viltspår skall vara lugnt. I anlagsklassen har man 30 min på sig och i öppen klass är maxtiden 45 min. Båda spåren är 600 m och till det har man två dl blod.

Ett annat sätt jag får ner tempot och även nosen på är att jag blandar ut blodet med vatten. Långa bloduppehåll kan också öka fokus. De nya reglerna från 2012 innebär att två av uppehållen i öppen klass numera skall vara på 20 m. Anlagsklassens bloduppehåll är på 15 m. Efter att en domare sagt åt mig att Lassie måste spåra med låg nos kämpade jag med det ett tag. Lyckades inte få honom att bara gå på markvittring. Egentligen spelar det ingen större roll det är bara olika sätt att jobba på. Lassie är mycket noga och tar sig runt spåren till största delen med hög nos. Påpekas skall att denne domare kom från en klubb för mycket kortbenta raser och aldrig jobbat med en hund som ofta går på luftvittring. En nyhet med reglerna

från 2012 är att domarna måste ha erfarenhet av hundar som jobbar med både luftvittring och markvittring.

Åter till de första spårningarna. De gjordes korta och på lätta underlag såsom lingon-, blåbärsris och fuktig mossa. Svårare är torr mossa, stenar, höjder, stigar och vägar. Olika underlag doftar olika, så träna varierat så att hunden lär sig ställa om nosen vid övergångarna. Jag lägger sällan spår på 600 m, uthålligheten är inget jag har behövt fokusera på utan viktigare är att få Lassie att lära sig olika typer av vinklar, bloduppehåll, olika terrängförhållanden, hantera viltstörningar, jobba i olika väder och vid olika tidpunkter.

Liksom man delar upp ett lydnamnsmoment i mindre delar när man tränar fokuserar jag på olika delar av viltspårsträningen. I öppen klass finns t.ex. lite svårare vinklar med tillbakagångar och bloduppehåll som hunden måste träna på. För denna träning lägger jag ut ett antal spår som i princip bara är vinklarna på olika ställen i skogen. Till detta har jag flera skankar att lägga vid målen eller ibland bara godis. De nya reglerna innebär att inga vinklar längre är 90 grader, det skall vara mer verklighetstroget nu.

De här vinklarna är också ett bra sätt att få honom säkrare på att ringa, hitta tillbaka till spåret och dess rätta riktning. I början var jag rädd att släppa honom för långt från spåret så jag gjorde misstaget att flytta tillbaka honom. Det resulterade i att han så fort han fick en tappt kom och frågade mig. Här fick jag tips om att strama upp mig och använda kommandot ”spår”, vilket fungerade utmärkt. Det är viktigt att de lär sig ringa, så våga släppa iväg hunden. Hittar de inte

alls tillbaka hjälper man dem så att de alltid kommer på spåret, när skanken och lyckas.

Under ett prov har man rätt att ta tillbaka hunden om den går på färskvilt. En bra anledning till att verkligen lära sig läsa sin hund. Sätt gärna upp många snitslar i början så att du kan koncentrera dig på att se hur hunden ser ut när den följer ditt spår respektive om den ”spårar ur”. En liten varning vad gäller snitslarna är att Lassie gärna gick fram och stämde av med de snitslar jag satte lågt ner. Därför snålar jag nu med sådana för att inte få en hund som går efter snitslar.

Lassie är en förarkänslig hund så kroppsspråk och linhantering har jag fått jobba med för att inte störa honom. Linan får vara max 10 m lång och man får inte hålla i den närmare än 5 m från hunden. Märk gärna ut den gränsen på linan.

Då är vi framme vid spårslutet där den viktiga belöningen för ett hårt arbete skall finnas. Många hundar ser skanken som den stora belöningen, men inte Lassie. Han älskar själva spårningen och fortsätter gärna vidare på personspåret som leder därifrån. På ett prov måste det synas att hunden slutar viltspåret och inte fortsätter på personspåret. Jag har testat att lägga ut godis och leksaker och att leka med skanken i andra sammanhang. Det som till slut har visat sig få honom att stanna vid skanken är att han får rå köttfärs varje gång han tar och släpper den. Så nu stannar han vid den, inväntar mig, och tar och släpper och matas med rå köttfärs för varje lyft. Sura korvar som legat över natten runt skanken kan i nödfall också duga.

Enligt de nya reglerna skall ett öppet spår nu vara nattgammalt och ligga 12-24 timmar. Anlagsspåret ligger 2-5 timmar.

Vi önskar alla som vill ge sig ut på viltspårandets slingriga sträckor med sin vän lycka till, vare sig ni gör

Kommentarer:

Regler för viltspårprov och utbildning av viltspårdomare finns att ladda hem på skk.se

Där hittar du även förslag på spårskisser, se exempel här intill.

det för att hitta på något skoj med er hund eller om ni ta er ända fram till att efter championatet gå vidare som ett eftersöksteam.

Fancymore Dazed With Sunshine "Lassie"

Förslag till spårläggning, anlagsklass

